

Onderwijsadviesbureau Dekkers 2018

MANIFEST
BEROEPSONDERWIJS:

ONDERWIJS VOOR HET LEVEN!

VOORWOORD

Wij dromen van beroepsonderwijs waarin studenten uitgedaagd worden om kritisch na te denken, op onderzoek uit te gaan en te leren van realistisch en authentiek werk in de praktijk. We geloven in begeleiding die hierbij aansluit, toetsing om van te leren en een uitdagende omgeving die uitnodigt tot persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Om onze droom en de droom van velen in het onderwijs te realiseren, hebben we met docenten en studenten nagedacht over de uitgangspunten hiervoor.

Het manifest dat je nu in handen hebt, is hiervan het voorlopig product.

Dit manifest is een eerste stap in het veranderen van de richting van het beroepsonderwijs. Het uiteindelijk doel is om een beweging onder docenten en studenten op gang te brengen en politiek invloed uit te oefenen om de voorwaarden voor dit onderwijs op de agenda te zetten.

Samen met docenten en studenten gaan we dit manifest aanscherpen en rijker maken, om te komen tot een gezamenlijke, landelijke visie op het beroepsonderwijs van de toekomst.

Sluit je bij ons aan en steun hiermee het beroepsonderwijs van de toekomst!

Peter Loonen

Je kunt het manifest vinden op: highimpactteaching.nl/manifest-beroepsonderwijs/

INHOUD

> WAAROM?

> WIE WE ZIJN

> WAAR WE IN GELOVEN

> WAT WE BEOGEN

“Het manifest is de richting waar we met High Impact Teaching heen willen. Het is geen vastomlijnd kader, geen systeem en al helemaal geen stip op de horizon, maar een toekomstvisie die inspireert en uitnodigt om hierover met elkaar in gesprek te gaan”.

6 THEMA'S

1. DE BEDOELING VOOROP >

2. LEER-WERK-LEEF >

3. LIEFDE VOOR LEREN >

4. PERSOONLIJK, ONE SIZE FITS NONE >

5. TOETSEN EN KWALITEITSMETINGEN OM VAN TE LEREN >

6. DOE HET ZELF: PRACTICE WHAT YOU TEACH >

WAAROM?

Omdat we iedereen inspirerend beroepsonderwijs gunnen dat op een zinvolle en betekenisvolle manier bijdraagt aan het Bruto Nationaal Geluk in school, wijk, dorp, stad en (buiten)land.

In dit manifest bundelen we ervaringen, gedachten, ideeën en wensen over hoe het beroepsonderwijs beter, zinvoller en effectiever aan kan sluiten bij in de eerste plaats de student, maar uiteraard ook bij werkveld en maatschappij, nu en in de toekomst.

WIE WE ZIJN

Wij zijn High Impact Teachers. Docenten uit het beroepsonderwijs die gaan en staan voor beroepsonderwijs met hoge impact op het leerproces van de student. Vanuit 'Bouwstenen voor high impact learning' (Dochy, ea., 2015) hebben wij acht bouwstenen voor High Impact Teaching (HIT) geformuleerd, die High Impact Teachers elke dag toepassen.

URGENTIE

DIRECTE INSTRUCTIE

BETROKKENHEID

FEEDBACK

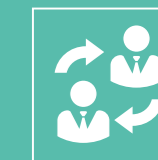
HERHALING & VERSCHILLENDE CONTEXTEN

TOEPASSEN DOOR PROBLEMEN OPLOSSEN

SUCCESERVARING & ZELFVERTROUWEN OPBOUWEN

SAMENWERKEN

Als HIT-docenten willen wij als vervolg hierop een High Impact Teaching beweging op gang brengen. Een landelijke beweging waarin we samen met alle docenten uit het beroepsonderwijs toewerken naar onderwijs met impact. Wij verleggen daarmee het perspectief van ons eigen handelen als docent, naar een beweging voor het hele onderwijs.

WAAR WE IN GELOVEN

De HIT-beweging begint met dit manifest. Een weergave van dat waar wij in geloven en wat volgens ons nodig is voor onderwijs met impact.

Wij geloven in de kracht van het collectief. **Eén docent maakt het verschil door impact te hebben tijdens de lessen, duizend docenten dragen bij aan een cultuurverandering.**

Wij geloven in een hernieuwde aanpak van het beroepsonderwijs. Een aanpak waarbij de docent zichzelf inzet als krachtig instrument tot leren en meer regie legt bij de student.

WAT WE BEOGEN

- Beroepsonderwijs dat letterlijk midden in de samenleving staat. Leerwerkplaatsen die tot stand komen in een intensieve samenwerking tussen onderwijs, werkveld en samenleving.
- Beroepsonderwijs waarin de grenzen tussen leren en ontwikkelen op school, op het werk en in het leven, vloeibaar in elkaar overlopen.
- Beroepsonderwijs waarin studenten, docenten en professionals elkaar als op een levendig plein kunnen ontmoeten en stimuleren om het beste uit zichzelf en elkaar te halen, zodat zij een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij waar zij deel van uitmaken.
- Beroepsonderwijs waarbij binnen een authentieke, aandachtrijke student-docent relatie, het leren in de echte wereld spelenderwijs tot stand komt.
- Beroepsonderwijs waarin studenten hun eigen pad kiezen om zich te kwalificeren als professional, en zich voor te bereiden op werken, leven én een leven lang leren.

1/6
THEMA

In dit manifest hebben we zes thema's uitgewerkt die de basis vormen voor de HIT-beweging.

DE BEDOELING VOORROP

Het beroepsonderwijs leidt studenten op tot zelfstandige, verantwoordelijke en bevoegen professionals, die met liefde voor leren en innoveren een zinvolle en betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan het werkveld waartoe zij zijn opgeleid en de wereld waarin wij leven. Nu en in de toekomst.

Bij alles wat wij als docenten doen, stellen we onszelf de vraag of het bijdraagt aan deze bedoeling.

Het beroepsonderwijs staat midden in de samenleving en biedt realistische en uitdagende leeromgevingen in die samenleving.

We leiden op in leerwerkplaatsen die tot stand komen vanuit intensieve samenwerking tussen onderwijs, werkveld en samenleving. De samenwerking tussen professionals, docenten, studenten en andere betrokkenen wordt gekenmerkt door vloeibare grenzen tussen leren en ontwikkelen op school, en zet zich voort in werk en leven. Leren beperkt zich dus niet meer enkel tot school. Een leven lang leren is een concept dat op deze manier vorm krijgt vanuit het onderwijs.

LEER-WERK-LEEF

LIEFDE VOOR LEREN

Het beroepsonderwijs is inspirerend voor iedereen die er deel van uitmaakt en prikkelt in de eerste plaats de student om eigenaar te zijn van zijn eigen leerproces.

De docent en professional zijn daarin rolmodel voor de student. Zij begeleiden deze student vanuit hun eigen liefde voor leren en hun liefde voor het begeleiden van leren. Studenten, docenten, professionals en andere betrokkenen nemen zelf de verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en nemen initiatief om met en van elkaar te leren.

Ook hier geldt: 'niet alleen voor het diploma maar vooral voor het leven'. Ook het opleiden van docenten vraagt om een kritische blik. Een masteropleiding of promotie is geen doel op zich maar heeft pas meerwaarde als die bijdraagt aan goed docentschap.

3/6
THEMA

PERSOONLIJK, ONE SIZE FITS NONE

Het beroepsonderwijs biedt op maat trajecten en leerroutes die de student de mogelijkheid geeft zijn eigen pad te kiezen.

Binnen de opleiding worden studenten gezien als unieke talenten en is er aandacht voor de manier waarop deze specifieke talenten ontwikkeld kunnen worden. Vrijheid in keuze maar niet vrijblijvend. De samenleving vraagt commitment en betrokkenheid, dus ook in onderwijs zijn we zacht op leren, hard op smoezen.

4/6
THEMA

5/6
THEMA

TOETSEN EN KWALITEITSMETINGEN OM VAN TE LEREN

Het beroepsonderwijs voelt zich onderdeel van de maatschappij en voelt zich daarmee ook verantwoordelijk voor het leveren van kwaliteit aan deze maatschappij.

Toetsing en evaluatie vindt plaats als onderdeel van het leerproces, liefst tijdens of als onderdeel van de projecten waar de student aan werkt.

Toetsen en kwaliteitsmetingen worden alleen afgenomen als deze relevant en lerend zijn of ons laten zien waar we staan ten opzichte van elkaar. Kwaliteitsmetingen vinden plaats in overleg en samenspraak met elkaar en zijn waardierend van karakter.

DOE HET ZELF: PRACTICE WHAT YOU TEACH

In het beroepsonderwijs is congruentie belangrijk. Van directie naar teamleider en van teamleider naar docententeam is deze congruentie nodig om effectief docentgedrag te stimuleren.

Wij geven wat wij vragen. Docenten laten gedrag zien dat zij vragen van studenten en zijn didactisch bekwaam om studenten op dit gedrag te begeleiden. De teamleider krijgt vanuit het management ruimte en middelen om docenten hiertoe op te leiden.

Wij doen wat wij zeggen. In beroepsonderwijs dat onderdeel uitmaakt van de maatschappij zijn docenten werkzaam die ook als professional actief zijn in het werkveld waartoe wordt opgeleid. Ook hier is er vanuit de bedoeling en vanuit de onderwijsvisie, expliciet aandacht voor de organisatie van het onderwijs als voorwaarde voor onderwijs met impact.

Practice what you teach gaat daarom verder dan de docent alleen. Het gaat over visie, over aansturing, over professionaliteit en professionalisering. En het gaat over ruimte scheppen: De docent krijgt ondersteuning, faciliteiten en middelen om een authentiek rolmodel te kunnen zijn.

AAN HET MANIFEST HEBBEN MEEGEWERKT:

Johan Crielaard (ROC A12), Lineke Bakker (De Haagse Hogeschool), Karen Kotten Lips (HAN), Jeanet Laureijs (ROC Gilde Opleidingen), Marleen Kaijen (HAN), Frank schoutens (Inholland), Vivianne Ceelen (HAN), Arjen Schouten (ROC Midden Nederland), Tjitske Hoekstra (ROC Midden Nederland), Fon Zeegers (HAN), Fraukje Rosier (HAN), Gérard Hendriks (HAN), Marieke Glasbergen (Avans Hogeschool), Miranda van Mol (Fontys Hogeschool), Richard van Bragt (NHTV), Anne Marij Beijer (onderwijskundige), Jasper Bruijstens (ROC Nijmegen), Jacandra van Megen (OAB Dekkers), Peggy Smith (OAB Dekkers), Peter Loonen (OAB Dekkers), Marion van Neerven (OAB Dekkers), Sabina van de Waterbeemd (OAB Dekkers), Monique Cranenbroek (OAB Dekkers), Eva Loonen (student Pedagogiek en Pabo), Johan van de Glind en Richard Jansen (studenten Mechatronica ROC A12), Michelle van den Hoogen (student NHTV).

Voel je vrij om dit manifest te kopiëren, gebruiken, citeren, en bespreken. Dit manifest is een voorlopig product dat wij graag, in samenwerking met nog meer docenten, studenten én met jou, verder gaan door ontwikkelen.

Je kunt het manifest lezen, downloaden én van feedback voorzien op highimpactteaching.nl/manifest-beroepsonderwijs/

SLUIT JE BIJ ONS AAN!

Als je dit leest kan ik met zekerheid zeggen dat je het beste met je studenten voor hebt. Dat je wil veranderen, wil leren en bereid bent hiervoor te doen wat nodig is.

Je hoeft het niet alleen te doen. Laten we het samen doen. Jij, wij en zoveel mogelijk andere docenten en studenten in Nederland. Laten we samen gaan staan en erkennen dat we iets willen veranderen. Dat we de op zoek gaan naar de voorwaarden die nodig zijn om onderwijs met impact te kunnen geven. En dat wij het beste uit onszelf gaan halen om die HIT docent te worden die onze studenten nodig hebben!

Je kunt het manifest lezen, downloaden én van feedback voorzien op highimpactteaching.nl/manifest-beroepsonderwijs/

Wil je actief meedenken of meedoen? Laat het ons weten!

Sluit je bij ons aan en steun hiermee het beroepsonderwijs van de toekomst!